

REGION DE BRUXELLES-CAPITALE — BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

**MINISTRE
DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE**

[C – 2013/31403]

**Circulaire complémentaire à la circulaire
du 1er février 2006 relative à la problématique des prélèvements**

A Mesdames et Messieurs les Bourgmestres et Echevins de la Région de Bruxelles-Capitale

Pour information :

A Mesdames et Messieurs les Receveurs communaux

Mesdames et Messieurs les Bourgmestres,

Mesdames et Messieurs les Echevins,

L'examen des bilans communaux de ces dernières années fait apparaître des créances non apurées qui s'accroissent chaque année sans jamais être perçues.

Pour ce type de créance il y a lieu de procéder à des nettoyages réguliers et aux mises en non-valeurs nécessaires.

Pour les créances étant source de litige il convient de les identifier et des les faire apparaître en tant que créance douteuse.

La logique et le principe de bonne gestion impliquent de créer alors une provision spécifique, pour tout ou partie de la créance.

Afin de refléter une image fidèle de la situation financière ses communes, ces mises en provisions doivent se faire via les prélèvements fonctionnels.

La circulaire du 1er février 2006, précise les cas où les prélèvements fonctionnels sont admis.

Pour rappel, les prélèvements fonctionnels ont été introduits pour pouvoir neutraliser des écritures qui déséquilibrent artificiellement le budget.

Les exemples que nous avons connus depuis se sont limités à trois cas :

- Dividende exceptionnel Dexia
- Subsides pour les contrats de quartier (et par extension pour tous les subsides pluriannuels perçus en une fois, au service ordinaire comme extraordinaire)
- Intervention dans les charges hospitalières

Bien que l'article 8 du règlement général de comptabilité communale prévoie que, la constitution de provisions pour risques et charges doit se faire lorsque les disponibilités budgétaires sont suffisantes, il convient de faire apparaître tout risque sérieux de perte de recette. Le résultat financier sera alors adapté à la réalité.

Les créances non apurées qui nous préoccupent particulièrement concernent les taxes. Par exemple, la taxe sur les antennes extérieures est largement contestée depuis plusieurs années par les opérateurs de mobilophonie ; il convient dès lors, de constituer des provisions pour risques et charges, signe non pas que la commune renonce à sa créance mais de prudence afin d'identifier les recettes qui ne seront peut-être jamais perçues par les communes ou alors avec beaucoup de retard. Cette écriture permettra de dégager une image plus fidèle de la réalité comptable, et de la trésorerie en particulier.

Vous trouverez en annexe, le modèle de tableau récapitulatif prévu par l'arrêté du 20 octobre 2005 fixant la présentation du budget des communes de la Région de Bruxelles-Capitale.

Veuillez agréer, Mesdames et Messieurs les Bourgmestres et Echevins, l'assurance de ma considération distinguée.

Le Ministre-Président,
R. VERVOORT

**MINISTERIE
VAN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST**

[C – 2013/31403]

**Omzendbrief tot aanvulling van de omzendbrief
van 1 februari 2006 betreffende het probleem van de overboekingen**

Aan de dames en heren Burgemeesters en Schepenen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Ter informatie :

Aan de dames en heren Gemeenteontvangers

Dames en heren Burgemeesters,

Dames en heren Schepenen,

Naar aanleiding van het onderzoek van de gemeentebalansen van de voorbije jaren zijn niet-aangezuurde schuldborderingen aan het licht gekomen die jaarlijks aangroeien zonder ooit geïnd te worden.

Voor dit soort schuldbordering is het nodig over te gaan tot regelmatige aanzuivering en tot de noodzakelijke oninbaarverklaringen.

Schuldborderingen die aanleiding geven tot betwisting, behoren als dusdanig geïdentificeerd te worden en aangeduid te worden als dubieuze schuldbordering.

Vanuit de logica en het principe van goed bestuur betaamt het om voor het geheel of een deel van de schuldbordering te voorzien in een specifieke provisie.

Met het oog op een waarheidsgetroouwe weerspiegeling van de financiële toestand van de gemeenten moeten deze provisioneringen gebeuren via functionele overboeking.

De omzendbrief van 1 februari 2006 verduidelijkt de gevallen waarin dergelijke functionele overboekingen zijn toegestaan.

Ter herinnering, de functionele overboekingen werden in het leven geroepen om boekingen te kunnen neutraliseren die de begroting kunstmatig uit evenwicht brengt.

De voorbeelden die we hiervan sindsdien gekend hebben, beperken zich tot drie gevallen :

- Uitzonderlijk Dexia-dividend
- Subsidies voor de wijkcontracten (en bij uitbreiding voor alle meerjarige subsidies die in eenmaal geïnd worden, zowel in de gewone als in de buitengewone dienst)
- Tegemoetkoming in de ziekenhuiskosten

Hoewel artikel 8 van het algemeen reglement op de gemeentelijke comptabiliteit bepaalt dat de vorming van fondsen voor risico's en kosten moet gebeuren wanneer de begrotingsmiddelen toereikend zijn, moet elk ernstig risico op ontvangstenverlies worden aangeduid. Het financieel resultaat moet dan worden aangepast aan de realiteit.

De niet-aangezuurde schuldborderingen waarover wij in het bijzonder bekommert zijn, hebben betrekking op de belastingen. Zo wordt bijvoorbeeld de belasting op buitenantennes sinds een paar jaar fel betwist door de mobiele telefonieoperatoren; het komt er derhalve op aan fondsen voor risico's en kosten aan te leggen, waarmee de gemeente niet het teken geeft af te zien van haar schuldbordering, maar wel blijkt geeft van behoedzaamheid bij het bepalen van de ontvangsten die de gemeenten misschien nooit ofwel met veel vertraging zullen innen. Deze boeking moet het mogelijk maken een getrouwere beeld naar buiten te brengen van de boekhoudkundige realiteit en van de thesaurie in het bijzonder.

In bijlage vindt u het model van samenvattende tabel zoals bepaald door het besluit van 20 oktober 2005 waarbij de voorstelling van de begroting van de gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wordt vastgelegd.

Met de meeste hoogachting,

De Minister-President,
R. VERVOORT

Service ordinaire - Tableau récapitulatif												
Fondation	Libellé	Recettes			Dépenses							
		Prestations	Transferts	Dette	Total	Prélèvements	Personnel	Fonctionnement	Transferts	Dette	Total	Prélèvements
009 RECETTES ET DEPENSES NON VENTILABLES		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
019 DETTE PUBLIQUE		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
029 FINANCEMENT GENERAL		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
049 IMPOTS ET TAXES		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
059 ASSURANCES		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
119 RECETTES ET DEPENSES GENERALES		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
129 ADMINISTRATION DES FINANCES ET DES DOMAINES		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
139 SERVICES GENERAUX		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
149 CALAMITES		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
159 RELATIONS AVEC LE TRANGER		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
339 ORDRE PUBLIC & SECURITE		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
429 COMMUNICATIONS - VOIRIES		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
569 INDUSTRIE, COMMERCE ET CLASSES MOYENNES		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
709 RECETTES ET DEPENSES GENERALES DE L'ENSEIGNE		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
729 ENSEIGNEMENT FONDAMENTAL		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
739 ENSEIGNEMENT SECONDAIRE		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
749 ENSEIGNEMENT SCIENTIFIQUE		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
759 ENSEIGNEMENT SPECIAL		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
769 JEUNESSE, EDUCATION POPULAIRE, SPORTS & LOISIR		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
789 BEAUX-ARTS, ARCHEOLOGIE, PROTECTION DE LA NATURE		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
799 CULTES		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
839 SECURITE SOCIALE ET ASSISTANCE SOCIALE		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
859 AIDE SOCIALE ET FAMILIALE ET EMPLOI		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
879 SANTE PUBLIQUE ET HYGIENE PUBLIQUE		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
939 LOGEMENTS ET AMENAGEMENT DU TERRITOIRE		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
999 Tauxs de l'exercice												
Tauxs hors prélèvements fonctionnels						0,00						0,00
Résultat hors prélèvements fonctionnels						excedent	0,00					déficit
Tauxs des prélèvements fonctionnels												0,00
Résultat des prélèvements fonctionnels						excedent	0,00					déficit
Tauxs de l'exercice												0,00
Résultat de l'exercice						boni	0,00					mali
Tauxs des exercices antérieurs												0,00
Résultat des exercices antérieurs						excedent	0,00					0,00
Tauxs des prélèvements généraux												0,00
Résultat des prélèvements généraux						excedent	0,00					déficit
Tauxs généraux												0,00
Résultat général						boni	0,00					mali

		Gewone dienst - Samenvattingstableel										
		Ontvangsten					Uitgaven					
Functie	Omschrijving	Prestaties	Overdrachten	Schuld	Totaal	Overboekingen	Personnel	Werkิง	Overdrachten	Schuld	Totaal	Overboekingen
009 NIET-VERDEELBARE ONTVANGSTEN EN UITGAVEN		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
019 OPENBARE SCHULD		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
029 ALGEMENE FINANCIERING		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
049 BELASTINGEN EN TAKSEN		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
059 VERZEKERINGEN		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
119 ALGEMENE ONTVANGSTEN EN UITGAVEN		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
129 FINANCIËL BESTUUR EN DOMEINEN		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
139 ALGEMENE DIENSTEN		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
149 RAMPEN		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
159 BUITENLANDSE BETREKKINGEN		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
339 OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
429 VERKEER EN WATERSTAAT		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
569 HANDEL, NUERVERHEDEN MIDDENSTAND		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
709 ALGEMENE ONTVANGSTEN EN UITGAVEN VOOR HET ONDERWIJS		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
729 BASIS ONDERWIJS		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
739 SECUNDAIR ONDERWIJS		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
749 WETENSCHAPPELIJK ONDERWIJS		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
759 BUITENGEWONEN ONDERWIJS		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
769 JEGGDZORG VOLKSOPLEIDING SPORT EN RECREATIE		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
789 KUNSTEN OUDHEIDKUNDE NATUURBESCHERMING		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
799 ERFDIENSTEN		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
839 SOCIALE ZEKERHEID EN SOCIALE BIJSTAND		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
859 SOCIALE HULP EN GEZINSVOORZIENINGEN EN WERKGEGELENHEID		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
879 VOLKSGEZONDHEID EN OPENBARE HYGIENE		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
939 HUISVESTING EN RUIMTELIJKE ORDENING		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
999 Totaal van het dienstjaar		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Totaal uitgezonderd functionele overboekingen		Overschat					tekort					
Resultaat gezonderd functionele overboekingen		0,00					0,00					
Totaal functionele overboekingen		Overschat					tekort					
Resultaat dienstjaar		0,00					Nadelig saldo					
Totaal vorige dienstjaren		Overschat					tekort					
Resultaat dienstjaren		0,00					0,00					
Totaal algemene overboekingen		Overschat					tekort					
Resultaat algemene overboekingen		0,00					0,00					
Total dienstjaar		Batig saldo					Nadelig saldo					
Totaal vorige dienstjaren		0,00					tekort					
Resultaat dienstjaren		0,00					0,00					
Totaal algemene overboekingen		Overschat					tekort					
Resultaat algemene overboekingen		0,00					0,00					
Algemeen totaal		Batig saldo					0,00					
Algemeen resultaat		Batig saldo					0,00					